

Narhuss Amts 2den Valgtreds (Pinsel). Dette glæder mig, thi jeg tror, at der der- ved er Haab om, at disse Forhandlinger ogsaa ville kunne fortætttes baade i Ud- valgene og senere ved Sagernes yderligere Fremme i en saadan Mand, at der virkelig kan komme Noget ud deraf, og at vi saa- ledes have Glæde af vort Arbejde og Sam- fundet Nytte deraf. I det jeg udtaler dette, vil jeg tilføie, at hvad dette Lovforslag særlig an- gaar, lige saa vel som forskjellige andre, der ere forelagte os, er det jo blevet forelagt os af Regjeringen af Interesse for Land- bruget i den Hensigt at lette de vanskelige For- hold, hvori Landbruget for Tiden befinder sig. Dette Formaal kan jeg fuldstændig slutte mig til. Det er ganske vist en Opgave, som Regjeringen maa sætte sig, men naar man skrider til Løsningen deraf, maa man sam- tidig huske paa, at der ogsaa er andre Interesser, som man maa tage lempeligt paa. Jeg vil da ikke negte, at det er forekommet mig, at Regjeringen i de røsværdige Be- stræbelser, den har udviklet for at komme Landbruget til Hjælp, er i visse Henseender eller undertiden, ikke alene i dette Lovforslag, men ogsaa i enkelte andre, gaaet noget over den Streg, som jeg tror, at Hensynet til andre ligeberettigede Interesser kræver sat. Jeg kan ikke undlade at bemærke, at det forekommer mig, at man har en noget for stor Tro paa, hvad Staten ved sin Mellem- komst kan udrette. Der er Forhold, i hvilke Staten ved sin Mellemkomst kan udrette Meget og hvor den ogsaa bør gjøre det, nemlig med Hensyn til saadanne Forhold, hvor der findes bestemte Hindringer for Udviklingen af en Næringsvei, som Staten kan bortrydde uden derved at berøre andre Forhold, men det er i det Hele taget mere en negativ Virksomhed, ved hvilken Staten kan udøve en heldbringende Indflydelse paa Næringsvæsenets Udvikling, end en positiv. Jeg tror, at Erfaringen har vist, at Staten ved en egentlig direkte Medvirken paa saa- danne Omraader, hvor de private Kræfter virke heldigt, i Reglen ikke udretter Noget og snarere træder hindrende i Veien end hjælpende. Dette er min Overbevisning, og Historien har jo ofte vist, at hvor Staten saaledes har grebet direkte ind paa det øko- nomiske Omraade, har dette ingenlunde altid bevirket Andet, end at det har gjort Skade, til Svende og sidst endog mest paa de Industrier eller Virksomheder, Staten ønskede at gavne. Det gjælder derfor om at drage sine Grændser temmelig bestemt, om end de forskjellige Tider let kunne medføre, at disse Grændser blive noget flydende. Man maa drage Grændsen temmelig bestemt, saa at

man ikke griber ind, hvor man ikke behøver at gribe ind, og paa den anden Side, naar man fornuftigvis bør gribe ind, ikke alene tager Hensyn til vedkommende Bedrift, men tillige tager Hensyn til andre ligeberet- tigede Interesser. Jeg vil tilstaa, at naar jeg ser paa dette Lovforslag, tror jeg, at man er gaaet noget for vidt, og det var ogsaa derfor, at jeg i Gaar begjærede Ordet, da en æret Ven af mig udtalte sig paa en Maade, som jeg i alle Tilfælde ikke fuld- stændig kan tiltræde. Jeg tror saaledes, at det er virkelig berettiget, naar man har gjort Indbendinger mod §§ 6 og 7 naar der anføres i Motiverne Jeg kan ikke i Diebløkket finde det paagjæl- dende Sted i Motiverne og det er heller ikke lyst nok til, at jeg kan se at læse det op; men Meningen kan jeg huske, og den er, at man ved Blanding kan give Kunstsmørret som dog derved alligevel vedbliver at være Kunstsmør, et saadant Udseende og en saadan Smag, at dette særdeles sunde Næringsmid- del kan blive i alle Henseender saa ligt Smør, at det endogsaa er ganske overordentlig van- ffeligt at skjelne dem fra hinanden, og dette Kunstsmør er endogsaa et meget sundere Næringsmiddel end Noget, man meget br- uger her i Landet, nemlig Svinefedt. Men naar dette er Tilfældet, og det er den Grund, der er anført for disse Paragrafer, kan jeg ikke indse Andet, end at det netop bliver Noget, der taler mod § 6. Jeg kan ikke indse, at man er berettiget til, naar dette Kunstsmør virkelig er et sundt og godt Næringsmiddel, endogsaa bedre end Svine- fedt, som almindeligt bruges, at forhindre dets Fremkomst. I det Hele forhindre Kunstsmørs Fremkomst kan man alligevel ikke, men vel forulempe og genere dem, som af pekuniære Grunde ikke kunne anstaffe det kostbare Næringsmiddel, som det gode natu- rlige Smør er. Alle mulige Forholdsregler, som kunne beskytte det gode Smør og dets Forbrugere, finder jeg i sin Orden, men ikke saadanne Bestemmelser, som jeg nævnte, der ikke i Virkeligheden kunne forhindre det andet Produkt fra at komme frem paa Mar- kedet. De kunne kun opnaa at genere dem, der forbruge saadant Kunstsmør, dem, der ere nødt til at forbruge det, thi Ingen br- uger Kunstsmør, som ikke er nødt til at bruge det, i den Forstand, at de ikke have Raad at kjøbe det bedre naturlige Smør, som de gunstigere stillede Samfundsklasser for- bruge. Det Samme gjælder § 7. Jeg kan ikke indse, at man er berettiget til paa den Maade at tage Forholdsregler, der alligevel ikke virkelig ville hindre Brugen, men kun ville genere og lægge Hindringer i